

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 21. prosinca 1911.

Št. 3.

K razpustu političnega društva.

Najznačilnejša poteza v nemškonalnjalni politiki na Koroškem zadnja leta je neverjetna drznost, s katero so skušali zadati slovenskemu življu smrten udarec. Druga taka značilna poteza v nemškonalnjalni politiki je poizkus, drzne nemškonalnjalne skoke pred osrednjo vlado na Dunaju prikriti in vse pritožbe koroških Slovencev označiti kot prave basni. Na eni strani torej drznost in sistematično kršenje državnih temeljnih zakonov, na drugi stani nizkotna bojazljivost pred centralno vlado. Spominjamo le, da se je čisto navadne narodne pravice glede rabe slovenščine pri sodiščih skušalo naravnost ubiti, slovenske otroke se je čestokrat pretepalo v šoli, če so govorili slovensko, osobje pri železnici je šikaniralo Slovence, ki so vozne listke zahtevali v slovenskem jeziku, in da bi Slovence enkrat za vselej prestrašili, so kar dva značajna moža zaprli, ker sta zahtevala vozne listke v slovenskem jeziku.

Ker vsi napadi nemških nacionalcev na Slovence niso nič izdali, ampak se je po vsakem hudem udarcu vzbudilo število zaspanih Slovencev in so se slovenske vrste, oživljene po krščansko-socialni organizaciji, pomnožile in celo okrepile, ko koroško šolstvo ni moglo docela iztrgati slovenski mladini verskonarodne zavesti, tedaj je segel „furor teutonicus“ po sekiro in jo zastavil pri korenini. Sklenil je uničiti „Kat. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“. V ta namen si je ogrnil, seveda samo na videz, kakor vedno, iz strahu pred centralno vlado, plašč zakona in se skrivil za osebo barona Heina, zvestega eksekutorja vseh nemškonalnjalnih želj. Volksratov pokorni sluga in c. kr. deželni predsednik baron Hein je pod ničnostno pretvezo razpustil politično društvo.

Med nemškimi nacionalci je kar završalo samega veselja. Po Celovcu niso govorili drugega nego o tem razpustu. Razni krivi preroki so že vedeli pripovedovati, da je to še-le začetek strahovanja, in da kmalu o kaki organizaciji koroških Slovencev ne bo več slišati. Koroški Slovencev so samo še bili. Med Slovencev po Koroškem, pa tudi po drugih kronovinah je začelo vreti, Čehi so se čudili nad takim nečuvnim postopanjem proti Slovincem in celo pošteni Nemci so se zgražali.

Na vse zgodaj so prišli dne 9. t. m. h. gosp. dr. Brejca trije uradniki, poslani od barona Heina in mu vročili razpustilni dekret. Zahtevali so od njega tudi pisma, knjige, sploh premoženje političnega društva. G. predsednik je izjavil, da teh reči nima, ampak jih je imel tajnik g. Smodej. Da bi se ne mogla kako na skrivaj o zadevi pogovoriti, so vzeli gospodje uradniki g. dr. Brejca na sani, na katerih so se pripeljali, in se peljali iskat društvenega tajnika, na katerega so morali precej dolgo čakati, ker je bil v — cerkvi. Ta je izjavil, da mu je odvzel vse, kar je imel od političnega društva, društveni podpredsednik in posl. g. Grafenauer. G. okrajni komisar Wolsegger se je čudil, kako je mogel g. poslanec toliko gradiva odnesti, toda to bi bil moral vprašati g. poslanca samega. Denarja, je izjavil tajnik, društvo nima. O tem se je potem naredil zapisnik. Kakor poročamo na drugem mestu, se je tudi pri g. poslancu vršila preiskava, g. poslanec pa je izjavil, da bo že povedal, kje da ima knjige političnega društva, v — državnem zboru.

Za nas je popolnoma jasno, zakaj je deželna vlada razpustila politično društvo. Bala se je, da politično društvo s privatnim ljudskim štetjem dokaže, kako se je vršilo uradno štetje pod uplivom nemškega Volksrata. Zato je hotela delovanje političnega društva ustaviti in ves material privatnega ljudskega štetja ugrabiti, da bi Slovencev ne imeli v rokah materiala za pritožbe. Pa hudo se je — uračunila. Niti enega pisma ni dobila! Volksrat je bil zaradi tega ves potrft, ker bi bil rad vtaknil svoj radovedni nos v slovenske politične zapiske. Ker se je vlada bala, da bi zaupniki političnega društva le še nadaljevali kontrolo nad uradnim štetjem in bi utegnili dati dr. Brejcu vladi neljube podatke o kričočem postopanju nemškonalnjalnih števnihi komisarjev, je poslala na vse

občinske urade, sklicujoč se na § 36 društvenega zakonika od 15. nov. 1867 (drž. zak. št. 134), poziv, da naj strogo pazijo, da se ustavi od političnega društva uvedeno privatno ljudsko štetje. Vsako po izpodbudi političnega društva vršeče se ljudsko štetje bi pomenilo nadaljevanje društvenega delovanja in se naj naznani pristojnemu okrajnemu sodišču. — Tako se je vlada nadejala iznebiti nadležnega kontrolorja.

Dr. Šusteršič se je zavzel za zadevo in takoj brzojavno zahteval od Bienerttha takojšnjo remeduro. Izvrševalni odbor „Vseslovenske ljudske stranke“ je imel 13. t. m. sejo o političnem položaju in se je osobito bavil z razpustom političnega in gospodarskega društva. O tem nečuvnem nasilstvu je poročal g. dr. Brejca ter je vladalo nad tem nečuvnim nasilstvom koroške deželne vlade največje ogorčenje. Sklenilo se je pozvati „Slovenski klub“ v državnem zboru, da stori v tej zadevi skrajne korake. Dr. Šusteršič je stavil takoj dve interpelaciji.

Odbor političnega društva, oziroma njegovi odborniki so vložili proti razpustu takoj rekurz na ministerstvo notranjih zadev.

Z razpustom političnega društva se je pečalo vse avstrijsko časopisje. Zlasti toplo so se zavzemali za pravice koroških Slovencev in protestirali proti temu činu koroške deželne vlade časniki „Slovenske ljudske stranke“, pred vsem ljubljanski „Slovenec“, ki je v izbornih člankih razkril intencije barona Heina. Praška „Union“ je pod naslovom „Brutale Knebelung der Kärntner Slovenen“ objavila sledeč članek:

„Povodom ljudskega štetja se godijo po Koroškem čisto neverjetne reči. Ljudsko štetje vodi nemški Volksrat in je izvršuje s pomočjo deželne vlade in nemškonalnjalnih števnihi komisarjev, s tem da so bili v slovenskem delu dežele postavljeni za števne komisarje zaupniki nemškega Volksrata, Südmarke in nemškega Schulvereina, v slovenskih občinah pa, v katerih so župani izvojevali slovenske števne komisarje, da so bili števnihi komisarjem pridejani na ukaz politične oblasti nemškonalnjalni agitatorji kot kontrolni organi. Nasproti temu je bila tam, kjer je občinska uprava v nemških ali „deutschfreund-

Podlistek.

Njena povest.

Spisala Friderika.

Tih večer je bil in tudi jasen, kajti mesec je bil priveslal.

Pred lično hišico je šetala Danica. Študentka je bila. V šoli in drugod je veljala za emancipiranko, doma pa je bila njena uloga enaka oni najstarejših, skrbnih sester...

Pozno je bilo in samo zdajpazdaj se je začulo zapiranje duri, ali pa so zaškripala okna.

Danica se je ustavila. Zaropotalo je bilo v hiši, pred katero je stopala. Odprle so se vetrnice in začuli so se akordi. Danica se je nekoliko oddaljila in zrla v daljavo. Prišla je bila samo zato, da bi poslušala godbo, kajti ljubila jo je.

Zasviran je bil njen znani košček: Pticek v logu. Kot biseri so ji segali zvonki akordi v globino njene čiste duše. Pozabiti je hotela za hip na svoje življenje in zahotelo se ji je, biti za malo hipov drobna pticeca. In zletela bi tja daleč v senčni log; nič bi ne vedele o življenju, najsi je lepo ali ne...

Zopet so se začuli glasovi, a sedaj tako različni: zdaj hitri in močni, zdaj tihi in počasni. Danici se je zdelo, da se zrcali v njih njeno življenje: zdaj burno in viharno, zdaj mirno in kot skriven šepet.

Pomislila je. Navadno imajo ljudje svoje žalostne trenutke. Tedaj se zatekajo k prijatelju ali h knjigi in olajšano jim je. Tudi Danica si

je želela, da bi jo kdo razumel. A kdo? Nikdar ni srečala sorodne duše, ki bi bila čutila z njo...

Veselila se je, da bo kmalu dovršila študije, ki bo jih potrebovala kot bodoča učiteljica. Še par mesecev, matura in potem — Živo si je predstavljala vasico z nizkimi hišicami in z belo cerkvico. Daleč bode od domačih in oni bodo veseli ako odide, da bo jim v oporo. Morda vsi razun mame... In zakaj vse to? Ker zahtevajo razmere udobno življenje od ljudi, ki žive večkrat v stiski.

Začuli so se glasovi, Danica pa se je zamislila v preteklost. V njeni duši so se vrstile predstave.

* * *

Obadva sta sedela na vrtu: Danica in še nekdo. „Gospod Lojze“ so mu dejali. Prvič je govorila Danica ž njim. Sploh se je malokdaj pečala z moškimi, ker ni marala; zakaj, sama ni vedela.

„Kaj bo tisto?“ je vprašal gospod Lojze. Danica je pogledala svoje vezenje, kakor da bi šele premišljevala, kaj bi nastalo iz ročnega dela.

„Ali Vas naj prištevam k radovednežem ali ne?“

„Pa odločite sami, gospica!“

Tako sta se pogovarjala. In ljubezen je šla mimo njiju. Z rožnato obleko je bila odeta ter jima je trosila svojih darov. Po prstih je stopala in njena rožnata usta so se smehljala. Hitro je izginila, a njima je splamtel žarek čiste ljubezni.

* * *

Utihnili so glasovi, oglasil se je čriček. Komaj slišno je zapihljajal vetrič; skozi bližnji log se je bil prikradel. Mimogrede je šepetaje opazarjal stoletna drevesa na minole dogodbi, hitel h grmičevju in mu naglo razodel novosti. Strepotali so vrhovi in Danico je zazebló. Prebudila se je iz mamljivega snu. Hladno je bilo; zato se je zavila v ruto ter odšla.

Prešla je matura, prišle so počitnice. Zaloputnile so se vrata, ko je stopila Danica iz hiše. Pred vežo so jo čakale prijateljice.

„Kako lepo ti pristojna bela obleka, Danica!“

„Ponosna sem, ker mi tega nihče drugi ne pove, kakor ti!“

„Danica, menda nas bodo naprosili, da bi prodajale razglednice med veselico. Ne smemo odkloniti ponudbe, kaj ne?“

„Se razume!“

In res! Kmalu je ponujala Danica razglednice po veselinihih prostorih. Ravno se je bila zvonko zasmejala, ko je obvisel njen pogled na gospodu Lojzetu. Naglo se je obrnila vstran, kajti opazoval jo je.

Prijetno razburjena je bila, ko je prišla do njega in mu ponudila razglednic. Hudomušno se je nasmehljajal in med obrvmi mu je zapazila dve gubici.

„Hvala,“ ji je dejal, „imam jih že!“

„Torej nič?“

Hipoma je izpremenil izraz lica. Njegov glas je bil mehak in tiho je dejal:

„Pridite potem, gospica, kar Vam jih ostane, vse Vam odkupim.“

lich" rokah, ista zahteva od strani Slovencev od politične oblasti kratkoma odklonjena. Vsi protesti slovenskega političnega društva kakor intervencije drž. in dež. poslanca Grafenauerja niso nič izdali. Na nemški strani vlada pomenljiv molk; niti ene pritožbe ni slišati, čeravno je med Nemci, kakor znano, celo tedaj vik in krik, če se jim ničesar ne zgodi. Graška "Tagespost" od 6. t. m. je objavila poglobni članek o — pokopu koroških Slovencev: mora pač že vnaprej vedeti, v čegavim rokah da se nahaja ljudsko štetje, da ve njega končni rezultat že vnaprej tako gotovo."

Iz nekaterih krajev prihajajo naravnost strašna poročila o postopanju števnih komisarijev. Ne povprašuje se po občevalnem jeziku, ampak če kdo — zna nemško. In če govori nemško le za silo, ga vpišejo za Nemca. V več krajih ljudi po tem sploh ne povprašujejo, ampak jih koj za Nemce vpišejo.

V Celovcu ima mestni magistrat tole klasično prakso: Stranke, ki so napovedale slovenski občevalni jezik, se kliče k magistratu, in če govorijo tam nemško, njihov slovenski jezik kratkoma popravijo v nemškega. Potemtakem ne bo čudež, če bo v teh razmerah ljudsko štetje od 1. 1010. Slovence na Koroškem decimiralo.

Politično društvo je od deželne vlade zahtevalo, da ustavi v več občinah ljudsko štetje. Na to je odgovoril deželni predsednik baron pl. Hein z razpustom političnega društva. Toda ne dovolj tega. Ubogim koroškim Slovincem se je hotelo tudi zamašiti usta, da bi širša javnost ničesar ne izvedela o teh turških razmerah.

Sledečo resnično brzojavko na "Union" je c. kr. poštni in brzojavni urad v Celovcu na podlagi člena 7 mednarodne pogodbe inhibirala (ustavila): "Pri ljudskem štetju v slovenskih delih Koroške nezaslišane nepostavnosti in pačenja z očitnim namenom, koroške Slovence decimirati. Slovensko politično društvo zategavoljo uvedlo kontrolno štetje po zaupnikih in predložilo mnogo pritožb, v odgovor na to pa danes od dež. vlade razpuščeno." Enak telegram na drug slovenski list je bil tudi inhibiran in telefonski pogovor z ljubljanskim "Slovincem" kratkoma prekinjen! Zares, krasne razmere v deželi, ki ji načeljuje kot cesarjev zastopnik eksponent nemškega Volksrata in v kateri je pridno, cesarju udano ljudstvo popolnoma oropano najprvotnejših pravic in koga bolešno ječanje je podobno klicu v puščavi."

Baronu Heinu gre za nohte.

Baron Hein čuti, kakega kozla je ustrelil, da je razpustil politično društvo. Z razpustom je menil ustreči nemškemu Volksratu, pa je ustregel le koroškim Slovincem, med katerimi kar vre zaradi tega Heinovega čina. Dan za dnem nam prihajajo z dežele pisma, v katerih dajejo ljudje duška svojem gnjevu nad postopanjem barona Heina. Hein tudi ni pričakoval tako krepkega odmeva v slovanski javnosti in celo v — vladnih listih, ki so izrazili ogorčenje nad Heinovim po-

Kakor v polsnu je začula te besede. Samo malo je povabila trepalnice. Že so jo klicali drugod in že je hitela dalje s trdnim sklepom, da se ne vrne več, naj ji ostane razglednic veliko ali malo.

In tedaj je legla nevidna senca žalosti na Daničino dušo . . .

Na zapadu je stalo solnce, prav nizko nad zemljo se je vzpenjalo. Še nikdar se ni zdelo Danici tako lepo, zlato, vzvišeno kakor takrat. Tako prijazno se je smehljalo . . . In prišel je oblaček, za njim drugi in večji, in zakril ga je.

In zopet se je prikazalo solnce. A sedaj je bilo bolj blede in nič več se ni tako prijazno smehljalo. Otožen je bil njegov nasmeh in Danici se je zdelo, da žaluje ž njo . . .

V pozni jesenski noči je bilo. Na Daničinem domu so bili še vsi na nogah. To je bil zadnji večer pred njenim odhodom v učiteljsko službo. Mati je napravljala perilo, Danica je urejevala zabojo. Ostali otroci so se pečali z drugimi stvarmi. Dekletce je naslanjalo komolce na mizo, si podpiralo glavo z rokama in gledalo. Pod svetilnico je sedel mlad dečko s knjigo v roki. Učil se je glasno. Naglo se je obrnil k Danici:

"Danica, pa 16. novembra ne pozabi! Moj godovni dan je!"

"Ne bom pozabila!"

Mati, ki je bila čula te besede, je komaj vzdržala solze, ki so ji silile v oči. Zbolelo jo je srce. S čegavim denarjem naj pošlje? Revica še sebe ne bo mogla prehraniti. Oh, ko bi bil pokojni mož . . .

stopanjem nasproti Slovincem. Zato mu gre zdaj že za nohte! Zato so začeli Volksratovi listi — in Hein je eksponent nemškega Volksrata — opravičevati Heina in zagovarjati razpust političnega društva, češ da je prekoračilo meje svojega delokroga. Vse pa, kar pišejo, je prazna izmišljotina in laž; če manjka resničnih podatkov, si jih je pa treba izmisliti . . . Kaj ne da, gospodje okoli "Freie Stimmen"? Tat kriči na ves glas, da bi ubežal zasledovalcem: "Držite tatu!" To, kar delajo nasprotniki, in proti čemur ima vlada že cele stote slovenskih pritožb, podtikajo "Freie Stimmen" slovenski stranki, namreč "ponaredbe" in "izsiljevanje". Niti enega slučajja "Freie Stimmen" niso mogle navesti, dočim se od nasprotnikov **pri Slovincih sistematično izsiljuje napoved nemškega občevalnega jezika**. Ali ni to na pr. pravi škandal, da kliče magistrat na odgovor celovške Slovence, ki so vpisali slovenski občevalni jezik!? Kliče pa v prvi vrsti slovenske **c. kr. uradnike**, jih opozarja, da je njihov občevalni jezik — nemški, ker govorijo v uradu nemški, kakor da bi bil uradni in občevalni jezik v smislu ministrske odredbe eno in isto! Kliče tudi obrtnike in slovenske uslužbenke pri nemških delodajalcih. Razumemo, zakaj! Ti gospodje dobro vedo, da se bojijo slovenski trgovci nemškega bojkota, slovenski uslužbenici odpusta iz službe in slovenski uradniki — na Koroškem vsemogočega "Volksrata", ki kar zapove, in slovenski uradnik je sfrčal iz Celovca. Se pa tudi lahko opravičeno bojijo, ker vedo, da v Celovcu pri uradih z ozirom na Slovence **ne poznajo uradne tajnosti!** Saj "Fr. Stimmen" že napovedujejo imena takih Slovencev. Bomo videli, ali bo imel državni pravnik gluha ušesa in slepe oči, če bojo "Freie Stimmen" na tak zvit način pozivale k bojkotu! Smo že večkrat povdarjali, da se Slovincem ni treba bati bojkota. Škode bodo imeli vedno več Nemci!

"Freie Stimmen" so navedle le en slučaj, s katerim so hotele dokazati, da slovenski delodajalci izsiljujejo uslužbenecem napoved slovenskega občevalnega jezika. "Prosta lažnjivka" piše: "Pred kratkim je prišla zvečer ob 10. uri neka delavka iz Mohorjeve tiskarne v stanovanje občinskega tajnika v Št. Petru in moledovala s solzami, da predrugači njen kot nemški napovedani občevalni jezik. Pravila je, da jo je dal poklicati k sebi g. Ivan Kolenc in je ž njo strašno kričal, ker ni napovedala svojega občevalnega jezika. Kolenc je energično zahteval, da mora to takoj spreminiti, zato da prihaja tako pozno po noči. G. občinski tajnik pa ni smatral to za tako nujno in je opustil izpremembo, opozarjajoč delavko na to, da je pri izpraševanju odgovorila jasno, da govori sicer vedno nemško, le v tiskarni da je nemško govoriti prepovedano."

Kolikor besedi, toliko laži! Omenjene delavke občinski tajnik sploh ni vprašal, kateri jezik naj vpiše zanj kot občevalni jezik, ker je ni bilo doma, ko je zapisoval; pa tudi nobenega drugega ni vprašal, ampak samovoljno je vpisal nemščino kot njen občevalni jezik! Zato bi tudi g. Kolenc ne imel nobenega povoda, kričati nad delavko, zlasti ne, ker je dotična delavka prej doma naročila, naj napovejo slovenščino kot

"Na, to imaš za pot," je dejala mati in ponudila Danici zabojoček.

"Otroci, sedaj pozdravite Danico, čas je, da greste k počitku!"

In poslovali so se drug za drugim, vsak s svojim naročilom.

Ostali sta sami, mati in hči. Prva bi bila zelo rada obdržala hčer še par dni doma. Čeravno bi Danica mogla ostati, ni hotela. Vleklo jo je nekam daleč v tujino, čeravno je vedela, da se ji bo tam tožilo po domu.

Gospod Lojze ji je prizadeval bridke spomine. Hotela je pozabiti nanj in čimprej si je želela proč.

"Na Boga ne pozabi," je dejala mati. "Pa še nekaj, Danica! Dobro bi bilo, da bi šla jutri na božjo pot. Saj veš, da je romanje . . . Marija bi ti dala svojega blagoslova. S službo se ti itak ne mudi. Pojutranjem odpotuješ. Ali bi šla?"

"Toda s kom?"

"Saj se zberejo romarji rano zjutraj. Potem pa že dobiš svojo tovaršico. No, saj pojdeš, kaj?"

"Saj res, mama, dobro bi bi bilo iti pred odhodom!"

Tako je odložila Danica svoj odhod na dan kasneje.

S težkim srcem je legla k počitku. Še pozno v noč je bdela. Pred seboj je videla trg, v katerem naj bi službovala. Sama je bila, nikogar ni poznala. Po dolini se je vlačila sivkasta megla, gosta in motna. Le tam na vzhodu se je svetlikalo. Žarki še niso imeli moči, da bi bili prodrli megleni pajčolan . . .

njen občevalni jezik. Ker pa tajnik ni doma vprašal za njen občevalni jezik, je prišla dotična delavka vprašat, kaj naj stori, ne da bi jo bil kdo klical, in sicer ne h g. Kolencu, ampak k tistemu društvu, ki je bilo nemškemu Volksratu in Heinu tako napoti, to je k političnemu društvu. Tudi ni prišla k občinskemu pisarju ob desetih ponoči, ampak med šesto in sedmo uro, ko je prišla z dela. Zlagano je seveda tudi, da bi se bila jokala ali izpovedala to, kar vejo poročati "Fr. St." Pač pa je bil tam zraven neki c. kr. uradnik, ki mu kar nič ni bilo dovolji, da hoče imeti vpisan slovenski občevalni jezik, in ta ji je rekel: "Sie sprechen vielleicht besser deutsch als slovenisch, warum wollen Sie dann slovenisch eingetragen werden?" Vprašamo, kaj to uradnika briga, če kak Slovenec da vpisati slovenski občevalni jezik, ker ponavadi govori slovensko? Ali ni ravno to vplivanje? Najboljše pa je to, da je sam občinski tajnik št. peterski izjavil, da je celo poročilo v "Fr. St." — lažljivo!

Tako je ta zadeva, na katero se "prosta lažnjivka" hoče opirati, prava obtožnica zoper nasprotnike ter dokazuje, kako se je v Št. Petru pri popisovanju ljudskega štetja postopalo. Žal, da tamošnji Slovenci večini ne vedo, da se mora vpisati kot občevalni jezik slovenščina, ki jo ponavadi med seboj govorijo. Saj imamo dokaze, da so po celovski okolici nasprotniki, v enem slučaju celo neki števeni komisar "poučevali" ljudi, da je tisti jezik občevalni jezik, ki se ga poslužujejo, če pridejo v Celovec — v urade.

Koroška vlada pa se zaman trudi informirati nemškonacionalne liste v svojo obrambo in zaman napoveduje po Volksratovih listih, da se bode objavil velik material, ki naj dokaže agitacijo društva v svrhu, da potvori pravi značaj ljudskega štetja. Baron Hein! Le na dan z uspehi poizvedovanja orožnikov po celi deželi! Koliko materijala so Vam znesli skupaj? Mi pa se že vnaprej veselimo tega "materijala", ki bo zopet služil kot ostra obtožnica barona Heina, "velikega in gorečega prijatelja koroških Slovencev"! Vsi orožniki, ves Vaš material s slabim zagovornikom "Fr. St." vred Vas ne bo izkopal iz hude zadrege!

Heinove želje.

Po visokem c. kr. državnem sodišču, torej na najvišjem mestu je bilo z razsodbo dognano, da je vse naše ljudsko šolstvo za Slovence na Koroškem protipostavno, da so deželni šolski svet, deželna šolska nadzornika Gobanc in Palla kršili **državno temeljno postavo**.

Dolžnost deželnega predsednika kot namestnika cesarjevega in varuha postave bi morala biti, prizadevati si, da se odpravijo take protipostavne šole in uvedejo take, ki bi odgovarjale vsaj — državnim temeljnim zakonom. Toda eks-celencia baron Hein čita zakone menda z dvojnimi naočniki. Če išče paragrafov zoper Slovence, jih takoj najde in jih naperi zoper namišljene nepostavnosti pri slovenski politični organizaciji. Če pa nemški nacionalci na šolskem polju kršijo državni temeljni zakon, je Hein — slep, ne vidi nič, ne sliši nič, kot bi bil mrtva stvar. Pred

Precej nizko je bilo še solnce in žarki še se niso razlivali po brdih, ko je Danica že prihajala iz božjepotne cerkve. Srčno je bila prosila Marijo, naj ji ona stoji vedno na strani. Za cerkvijo so bili napravljene šotori, kjer so se prodajali vsakovrstni spominčki, podobe itd.

Ravnokar je Danica ogledovala neke malenkosti, ko se ji je približala moška oseba.

"Vi ste tu, gospod Lojze!" se je začudila ona.

"Slutil sem, da pridete gori!"

"O, saj danes sem imela odpotovati; še le snoči sem predrugačila sklep."

"Vem, da odidete, a vedel sem tudi, da pridete semkaj, srce mi je pravilo . . ."

Strogo ga je pomerila s pogledom od nog do glave.

"Kaj se čudite, Danica! Najini srca sta ustvarjeni drugo za drugo in najina pota naj se ne križata. Nekoč ste bili užaljeni, spoznal sem; toda priznati morate, da Vam nisem dal povoda za Vašo hladnost napram meni. Sicer pa vem, da me ne zavrnete . . ."

"Kdo ve! Roža, kateri se ne priliva, lahko zveni . . ."

"Toda za Vas ne velja to," je dejal.

In ni šla zastoj nekdanj ljubezen mimo mimo njiju in ni jima trosila zaman darov.

Tako je Marija združila dve srca, ki sta se iskali in naposled našli.

Kdor pospešuje "Mir", dela za narod!

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko "Elza-kroglice". Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

oči mu plešejo le želje nemškega Volksrata, državnemu temeljnemu zakonu nasprotujoče odredbe in odloki Slovincem sovražnega šolskega sveta in razne želje nemškonacionalne večine, ki že spadajo v njen političen šport. Zapisal se je pač nemškim nacionalcem z dušo in telesom; saj je ob sklepu zadnjega deželnozborskega zasedanja brez vsakega sramu javno izpovedal, da bo „podpiral vse sklepe in izpolnil vse želje“ nemškonacionalne večine. Čisto naravno, da mu potem očita praška „Union“, da je eksponent nemškega Volksrata.

In Hein je ostal v obljubah, ki jih je dal nemškim nacionalcem, oziroma Volksratu, ki se valja po njegovih blazinah, še vedno možbeseda, ravnotako kakor sicer rad sune besedo, ki jo je dal slovenski stranki.

Nemški nacionalci so v zadnjem zasedanju deželnega zbora sprejeli predlog šolskega odseka, v katerem se naroča deželnemu odboru, da naj poskrbi, da se bo v Borovljah poučeval veronauk nemški. Hein seveda ni imel nujnejšega posla, nego da je to srčno željo nemških liberalcev takoj izpolnil.

Deželni šolski svet je poslal na kn.-šk. ordinarijat s tabelo nemškoorganiziranih šol za Slovence vred sledeč odlok:

C. kr. deželni šolski svet za Koroško v Celovcu, dne 18. decembra 1910, št. 6070. V zadevi jezika, v katerem se poučuje veronauk v čisto nemških šolah. Na prečistiti knezoškofijski ordinarijat v Celovcu.

Pritožbe, ki so prihajale vsled poučevanja veronauka v izključno slovenskem jeziku na nemških šolah v jezikovno mešanih krajih, so dale povod, da je naprosil deželni šolski svet z dne 16. sept. 1907, št. 4296, ordinarijat, da naj isti na katehete vpliva, da se imajo držati postave. Kaka navodila so kateheti dobili, to deželnemu šolskemu svetu ni znano; dejstvo pa je, da običajne pritožbe niso prenehale, ampak so ponovno prišle v deželni zboru na razgovor, kjer se je povdarjalo, da dela poučevanje veronauka v slovenskem jeziku nemškim otrokom težave, če ga že ravno ne prepreči. Treba je torej na to delati, da se poučuje tudi veronauk v tistem jeziku kakor drugi predmeti (namreč v nemškem).

Vsled sklepa deželnega zbora z dne 18. feb. 1910 je deželni šolski svet dognal, da se v tridesetih šolah z nemškim učnim jezikom v jezikovno mešanih krajih poučuje veronauk nemško, v dvajsetih nemško in slovensko in v osmih samo slovensko. Zato zahteva deželni šolski svet sledeče:

1. V šolah z nemškim učnim jezikom se mora nemške otroke veronauk na vsak način poučevati v nemškem jeziku.

2. Pri slovenskih otrocih pa se naj veronauk sledeče uredi: Slovenske otroke naj se v prvem razredu v veronauku kolikor mogoče nemško poučuje in naj se katehet slovensčine samo kot pomožnega jezika poslužuje, v drugem razredu naj nemški jezik prevladuje in naj se katehet slovensčine samo izjemoma poslužuje; od tretjega razreda naprej naj bo veronauk samo nemški. Tem predlogom primerno naj se tudi vpeljejo v šolo knjige za veronauk. Prečistiti ordinarijat naj blagovoli tozadevna navodila izdati in jih semkaj naznaniti.

C. kr. šolski svet.

Hein m. p.

Iz pridjane tabele navedemo zaenkrat samo sledeče: Žrelc 75.6 odstotkov slovenskih, 24.4 odstotkov nemških otrok; Borovlje 69 odstot. slov. otrok, 31 odst. nemških; Grabštanj 89.4 odst. slov., 10.6 odst. nemških otrok; Trdnjavo 87.5 odstotkov slov. otrok, 12.5 odst. nemških; Št. Jakob 43 odst. slov. otrok, 57 odstotkov nemških; Žihpolje 85.4 odst. slov. otrok, 14.6 nemških, Št. Martin 83 odst. slov. otrok, 17 odst. nemških; Pokrče 98.7 odstot. slov. otrok, 1.3 nemških; Tinje 99 odstotkov slov. otrok, 1 odstotek nemških itd.

Gospod baron Hein, veliko uslug ste že naredili koroškim Slovincem s svojo veliko nerodnostjo, večje pa še nobene ne, kakor z razpustom političnega društva in s to **uradno štatistiko, ki bo najboljša uradna kontrola za vaše uradno ljudsko štetje.** To bo zadostovalo! Še enkrat hvala lepa!

Seveda so te uradne številke v toliko napačne, da izkazujejo še preveč nemških in premalo slovenskih otrok. Tako na pr. izkazujejo v Grabštanju 89.4 odstotkov slovenskih in 10.6 odstotkov nemških otrok. Pred sodiščem pa se je v znani razpravi dognalo, da v Grabštanju niti celih 5% nemških otrok ni!

Oj dobro poznamo namen nemških nacionalcev in eksekutorja njihovih srčnih želj, barona Heina! Dobro je zadel ljubljanski „Slovenec“, ko je k tej zadevi pripomnil: „V stoletju otroka, v času, ko se zidajo šole za slaboumne, zaostale otroke, ko se uvajajo vse mogoče uprave v šole, da bi se otrokom šolski ponk olajšal, ko se učijo

katoliški misijonarji vseh narečij, da poganske otroke v domačem dialektu poučujejo, pa pride baron Hein s takim dekretom v javnost, ki spreminja šolo naravnost v mučilnico in veronauk otrokom naravnost pristudi! Dvoje namerava ta dekret, ubiti v otrocih čut slovenstva in čut verske zavesti. To dvoje leži koroški gospodi najbolj v želodcu: Slovenstvo in pa cerkev. In kako zvito in hinavsko so to uprizorili; najprej so upeljali v skoro popolnoma slovenske šole nemški jezik kot učni jezik, potem pa hinavsko zavijajo: učni jezik je nemški, ergo se mora tudi veronauk nemško poučevati.“

Mi pa, ki nam je šolsko vprašanje in šolsko razmerje znano še nekoliko od bliže, poudarjamo še, da **slovenski veroučitelji po Koroškem nemške otroke vsepovsod poučujejo krščanski nauk nemško, ker ne marajo delati drugim krivice, zoper katero se sami borijo.** Zato pa tudi nimajo Nemci nobene pritožbe zaradi pouka nemških otrok v krščanskem nauku; pritožbam nemških nacionalcev manjka zavsem stvarne podlage. **Njihov pravi namen je le germanizacija slovenskih otrok.** To pa nikdar ni bil poklic katoliške cerkve in nasprotuje njenim tradicijam od Kristusovega časa sem do današnjega dne! In svete tradicije svete katoliške cerkve se bo držala koroška slovenska duhovščina, naj izdaje Hein še toliko takih in enakih kulturnobojnih odlokov! Fiat voluntas Christi, non autem Heini!

Lizbonski mučeniki.

Očividec, p. Souza, profesor v zavodu lazaristov Arroios v Lizboni, je opisal v „Freeman's Journal“ revolucijski naval na njegov samostan sledeče:

V sredo, 5. oktobra, okoli 3/4. nro smo slišali na severni in zahodni strani našega zavoda pokati. Nekateri so šli gledat, kaj se godi, jaz pa sem šel k predstojniku p. Fragues, da bi ga svaril. Zapovedal mi je, peljati otroke v kapelico, da kakor druge dni obiščejo Najsvetejše. Njegovo odredbo sem takoj izpolnil.

Ob 1/4. uro smo bili z molitvijo pri kraju in peljal sem otroke v učno dvorano. Komaj kakih pet minut smo bili tam, ko smo začeli začuti v hiši pokanje pušk in bomb. Dečki so bili prestrašeni do smrti in so bežali v divjem begu iz učne dvorane v knjižnico, ki je bila bolj oddaljena od ceste. P. Fragues je stopil v dvorano, ukazal otrokom poklekniti in obuditi glasno popolen kes, potem je dal med kričanjem revolucionarcev in pokanjem strelav generalno absolucijo in je rekel nato: „Le pogum, nebesa so naša!“

Medtem so ustaši vlomili vrata in okna in vdrli v zavod. Najprej so srečali na hodniku p. Barros-Gomes-a, 72letnega starčka. Navalili so nanj in eden mu je zasadel bodalo v trebuh. Neki brat, ki je bil skrit v sosedni sobi, je videl, kako so patra s puškinimi kopiti bili po glavi in prsih, dokler ni umrl. Potem so mu strgali talar in hodili po mrliču.

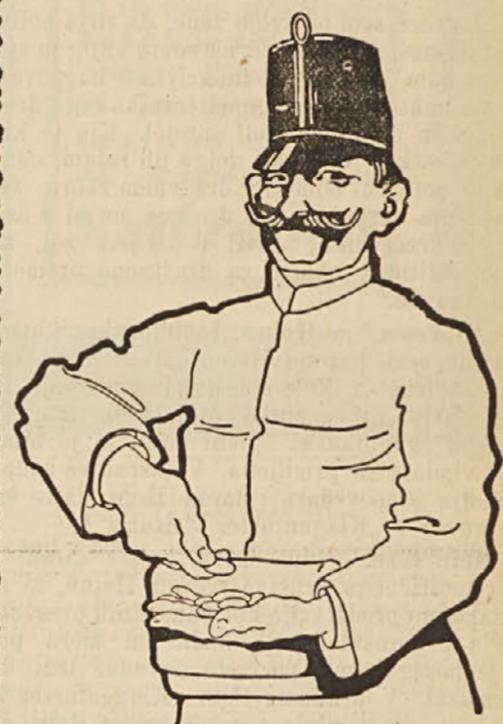
Med tem žalostnim prizorom so zbežali gojenci proti vratom na vrt; krik in vik je postajal vedno strašnejši. Predstojnik p. Fragues je spoznal veliko nevarnost in morda menil, da jo more še odvrniti, ker naenkrat je rekel glasno: „Šel jim bom nasproti.“ Z razprostrtimi rokami, s križem v desnici, je šel naravnost proti upornikom in zaklical: „Pri božji ljubezni vas prosim, le umorite nikogar!“ Takoj ga je podrl na tla strel iz puške, ravno pred vratmi njegove sobe. Potem so se vrgli nanj, mu raztrgali obleko, ga suvali, topli in kričali: „Saj je ta človek, ki smo ga potrebovali!“ Tako so mrliča obdelovali, da ga skoro ni bilo mogoče spoznati, in ko so enega brata poklicali v mrtvašnico, je komaj spoznal svojega predstojnika.

Po posredovanju francoskega poslanika so prepustili mrliča prijateljem in ga pokopali v bolnišnici St. Louis.

Po tem dvojnem umoru je udrla druhal v vse kote zavoda in vse ugrabila, kar ni bilo pribitega. S puškinimi kopiti so vlomili v mojo sobo, kamor sem zbežal z nekaterimi gojenci. Takoj je bila namerjena name puška. Padel sem na kolena in glasno zakričal: „Ne storite otrokom nič žalega!“ V odgovor sem dobil udarec na glavo s puškinim kopitom. Kri mi je curljala po obrazu in mi zavirala pogled. Drug udarec sem dobil od vzadi za tilnik. Daroval sem Bogu svoje življenje in obudil popolen kes. Pričakoval sem smrtnega udarca, ko vstopi neki revolucionarni voditelj in zakliče: „Stojte! Tukaj ne boste nobenega ubili!“ Vzdignil me je in oddal kot ujetnika ustašema, ki sta me napadla. P. Senicourt, duhovnik v 60. letih, nekateri drugi patri, več bratov, mnogo poslov in gojencev je bilo proglašanih kot ujetniki.

V notranjem dvorišču so nas postavili v vrsto in silno natančno preiskali — češ, če imamo pri sebi kako orožje — v resnici pa, da so nam pokradli, kar smo imeli, denar, uro itd. Potem so nas peljali v glavni tabor ustašev. Da bi zaščitili vsak ubežni poizkus, so ravnali z nami strašno surovo: „Naravnost naprej! Če bi kateri izkušal ubežati, mu je smrt zagotovljena.“ Naši gojenci so glasno jokali. Prišli smo v ulico, kjer je divja druhal nepretrgoma kričala: „Ubijte jih! Ubijte jih!“ Straža nas je varovala pred množico. Naenkrat smo morali obstati sredi ceste. Voditelj druhal je potegnil iz žepa križ, ga dal mlademu patru Alvaro in rekel: „Vrzi to proč!“ „Nikdar ne!“ je odgovoril pater Alvaro. Nato mu je grozil neki vojak s svojo sabljo, mu nastavil na sence revolver in kričal: „Vrzi to proč ali pa je konec tvojemu življenju!“ „Ne,“ je zaklical p. Alvaro, „ne morem in ne morem,“ in pritisnil je razpelo na srce. Isto se je ukazalo meni, pa tudi zaman. Vojak je utaknil razpelo zopet v žep, in nadaljevali smo svoj pot. Slednjič smo prišli v jetnišnico. Celo noč in cel naslednji dan nismo dobili nobene jedi razen eno kupico mleka za vseh šest ujetnikov, ki smo bili v eni in isti celici.

Po posredovanju francoskega poslanika sem bil jaz in še dva francoska sobrata oproščen in so nas spravili v bolnišnico St. Louis, kjer sem dobil potrebno zdravniško pomoč.

Damo Vam
Vaš denar nazaj

ako nebi pri poskusu

NOVE
voljne jedilne masti

Ceres

bili naravnost očarani.

Dnevne novice in dopisi.

† **Profesor Jožef Apih**, ravnatelj Mohorjeve tiskarne, je nenadoma umrl, v četrtek 19. t. m., ob 11. uri dopoldne, zadet od mrtvouda. Pogreb se vrši v soboto popoldne. Blagemu možu in vnetemu rodoljubu svetila večna luč!

Narodna čitalnica v Celovcu priredi v soboto, dne 28. januarja, ob 1/2. uri zvečer v veliki dvorani hotela Trabesinger veliko narodno veselico z igro „**Bratranec**“, burko v enem dejanju, in **plesom**. Igra vojaška godba c. kr. pešpolka v Celovcu. Vstopnina 1 krona za osebo. Prijatelji in prijateljice vesele zabave iz cele dežele vabljeni!

Ekscelenca baron Hein, deželni predsednik koroški, se je odpeljal minolo nedeljo za več dni na Dunaj. Menda je nesel kar osebno pritožbo političnega društva k ministrstvu, in ker ve, da bo oreh zelo trd, bo ostal na Dunaju kar več dni.

Barona Heina skrb za koroške Slovence. V bojazni, da bi se domnevani volilni fond ko-

roških Slovencev ne izgubil, je baron Hein takoj po razpustu političnega društva po finančni prokuraturi v Celovcu za oskrbo društvenega premoženja dal postaviti — kuratorja v osebi deželno-vladnega kancelista Jož. Madritscha. Akopride torej v kratkem do novih volitev, bo moral gosp. kurator potrkati pri deželni vladi, da bo dala iz znanega dispozicijskega fonda primeren prispevek za slovenski volilni fond, ker po mnenju deželne vlade se brez denarja volitev ne da delati. Pa še naj kdo reče, da baron Hein ni skrben oče koroških Slovencev!

Baron Hein protektor C. M. Dr. Po § 12 pravil razpuščenega polit. društva pripade v slučaju razpusta društva društveno premoženje Ciril-Methodovi družbi v Ljubljani. Ta pravila so deželni vladi seveda znana, ker jih ima v svojem arhivu. Čemu se torej tako peha Hein zaradi premoženja razpuščenega društva? Čemu ga tako mrzlično išče, če bi ga moral pa takoj, ko bi ga našel, izročiti C. M. Dr.? Ali hoče postati častni ustanovnik družbe ali pa hoče slovenskim liberalcem z namišljenim zakladom klerikalnega političnega društva na konja pomagati?

Heinova roka na Grafenauerjevem domu. Hein je poslal iskat knjig in pisem razpuščenega političnega društva na dom g. posl. Grafenauerja. Volksrat strašno žaluje, ker ni mogel vtakniti svojega nosu v zapiske političnega društva. Zato bi mu Hein rad na vsak način ustregel. Gosp. posl. Grafenauer je pa ob preiskavi pri njem podal g. županu sledečo izjavo na uradni zapisnik:

„Izvedel sem od svoje žene, da tirja politična oblast od mene izročitev društvenih knjig in spisov. Jaz priznam, da sem kot funkcionar imenovanega društva zahtevane knjige od tajnika tega društva zahteval in od njega tudi sprejel. Kje te knjige imam in zakaj ter kako dolgo jih rabim, odgovoril bom politični oblasti v državnem zboru. Glede premoženja razpuščenega društva se mi z ozirom na § 12 društvenih pravil neumljivo zdi, zakaj da se politična oblast za društveno premoženje sploh zanima.“

„Slovenec“ o Heinu. Ljubljanski „Slovenec“ izprašuje vest baronu Heinu zaradi razpusta političnega društva. Zelo umestno je vprašanje, zakaj baron Hein ni razpustil tudi Volksrata, ki je imenoval zaupnike za številni posel in je bila deželna vlada celo prisiljena, Volksratove zaupnike pri štetju prepovedati. Baron Hein, dajte še na to odgovor v „Klagenfurter Zeitung“!

Hein laže. Huda mora presti zaradi razpusta političnega društva baronu Heinu, ki se ta čas žalostno predstavlja kot namestnik presvetlega cesarja v koroški deželi, huda mu mora presti, ker je posegel celo po čisto navadni laži, da bi se izmazal. V uradnem listu „Klagenfurter Zeitung“ (12. št.) razglasa namreč baron Hein, da je politično društvo moral razpustiti zaradi tega, ker je priredilo posebno ljudsko štetje in pa **zavoljo drugih njegovih posegov** v zadevo ljudskega štetja. Temu nasproti pa pribijemo, da je bilo glasom razpuščenega dekreta c. kr. deželne vlade v Celovcu z dne 8. I. 1911 št. 139 pres. politično društvo razpuščeno samo zaradi tega, ker je priredilo privatno ljudsko štetje v občinah Kotmaravas in Šmarjeta v političnem okraju celovške okolice. Tako se glasi izrecno razpuštilen dekret, na katerem je podpisan ravno isti baron Hein, kateri sedaj uradno pusti razglasiti, da so ga pri razpustu vodili tudi še drugi razlogi, katerih pa v razpuštilnem dekretu ni navajal. Sedaj je torej uradno priznано, da se je deželna vlada pri razpustu našega političnega društva dala voditi še od drugih razlogov kakor pa jih je navajal v razpuštilnem dekretu. To je nezasiškan škandal v avstrijski upravi, to je kabinetna justica, kjer obsojenec sliši samo svojo obsodbo, ne povejo se mu pa pravi vzroki te obsodbe! Gospod baron, pojdite v penzijo!

Štajerski bratje proti Heinu. Ogorčenost in razburjenje zaradi razpusta političnega društva je prekoračila koroške meje, in se je polastila vseh pravično mislečih slovenskih in nemških krogov. Posebno odločno so dali duška tej ogorčenosti naši vrli štajerski bratje. V Jarenini in v Št. Jerneju so sprejeli z navdušenjem sledeči resoluciji: „Volilci, zbrani na shodu Slovenske kmečke zveze v Št. Jerneju, obsojajo nepravilnosti, ki se godijo pri ljudskem štetju na Koroškem, po spodnještajerskih trgih, mestih in obmejnih krajih ter zahtevajo, da vlada sama izvrši ljudsko štetje ne po občevalnem, ampak po maternem jeziku.“ — „Slovensko katoliško politično in gospodarsko društvo v Jarenini protestira odločno proti nepostavnemu razpustu Političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence in obsoja najkrepkeje ta krivični korak naše vlade.“

Kako so šteli? V Krivi Vrbi so naštel, kakor objavlja uradna celovčanka, 752 Nemcev in 50 Slovencev, pred desetimi leti so naštel

tam 581 Nemcev in 170 Slovencev, prebivalstvo je naraslo za 60 oseb. Kako je to mogoče? Če štejemo ves prirastek za nemški, kar seveda ni mogoče, je od 170 Slovencev v desetih letih pozabilo svoj materni jezik menda kar 120. Kdo bo v take čudeže verjel?! Razume se, da takega štetja Slovenci ne moremo priznati!

Dr. Steinwender v Rimu. Rimski župan Nathan je prav predrzno govoril zoper katoliško cerkev. Katoličani po večjih mestih so imeli zaradi tega protestne shode. Tako tudi na Dunaju. Tedaj je vstal v deželnem zboru koroškem posl. dr. Steinwender in protestiral proti katoliškim protestnim shodom zoper svobodomiselca Nathana. Pred kratkim je pa šel Steinwender v Rim in se je zglasil pri Nathanu in mu napil. Zagotavljal ga je o ljubezni nemških liberalcev do Italije. Nathan se je seveda vljudno zahvalil. Laška javnost se pa za to ponujano pobratimstvo nič ni zmenila, in sam Nathanov list „Messagera“ je napisal: „Taka ljubezen pri kozarcih je lepa stvar, toda Italija bo šele takrat verjela dobrim namenom Avstrije, kadar Avstrija tudi faktično — ne samo z besedami — izvede program pravičnosti napram avstrijskim Lahom.“

Celovec. (Prepoved.) V sredo, 18. t. m. se je delavcem, ki snažijo in pometajo na kanalu led, prepovedalo govoriti slovensko. Vsem, ki se te prepovedi ne bi držali, se je zapretilo s takojšnjim odpustom. To je pravicoljubnost tistih Nemcev, ki povsod trdijo, da hočejo živeti s Slovenci v složenem miru! Narodnim zasleplencem želimo, da bi kmalu spregledali in primerno ocenili nemško „prijaznost“.

Pri drsanju ponesrečila se je gđ. Škerl, odvetniška uradnica v Celovcu. Pri drsanju na Lendu je padla in si zlomila desnico. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Požar. V Moswaldu pri Špitalu so se vžgale saje v dimniku pri posestniku Matija Zauchner. Ogenj se je tako hitro razširil, da ni bilo mogoče ničesar rešiti. V lesenem dimniku so vodili slanino. Posestnikova hčerka je šla v prvo nadstropje v spalnico, da bi nekatere reči rešila. Zaradi dima ni mogla več nazaj, ampak se je rešila skoz okno. Medtem je šel posestnik v neko sobo po kovčeg, v katerem je imel denar in razne listine. Najbrž zaradi gostega dima ni našel več izhoda in se je zadušil, oziroma je zgorel.

C. kr. poštni uradi med Slovenci. Vsakdanja prislovica je že dandanes: Nič ni več pristnega, vse je ponarejeno, umetno fabricirano. Tako ima, kakor se zdi, na Koroškem ves vladni ustroj „kunštne“ oči, s katerimi vidijo vse in povsod le: črno-rdeče-zolto. Od ranega jutra do pozne noči dela ves uradni aparat na „Mihelnovi“ nameri, na nemškem mostu do Adrije. Vse povsod se luknja, povsod se poskuša za ta most zabijati „pilotne“. Te „pilotne“ so pa prav različne. O eni taki sem se v zadnjem času poučil med koroškimi Slovenci, kako se po **c. kr. poštnih uradnih** napisih spreminja pravi značaj nešteti krajev — seveda nam Slovencev v kvar. Poglejte le v naslednjem navedene kraje (kolikor mi je bila prilika jih zabeležiti; prepričan sem pa, da jih je še mnogo več!), kjer prebivajo ali izključno, ali pa v pretežni večini Slovenci, a kljub temu nosi pečat c. kr. poštnega urada le samonemško ime. Taki škandalozni kraji so: Föderlach, Prävali, Saifnitz, Gutenstein in Kärnten, Eberndorf, Ferlach, Völkermarkt, Unterbergen, St. Veit im Jaunthale, Vorderberg im Gailthale, Görttschach im Gailthale, Diex, Miklauzhof, Eisenkappel, Leifling, Keutschach, Bleiburg, Nötsch im Gailthale, Rosegg, Villach, Klagenfurt, Feistritz a. d. Gail, Uggowitz in Kärnten, Riegersdorf in Kärnten, Gallizien in Kärnten, Griffen, Grafenstein, Haimburg b. Völkermarkt, Maria-Saal, Unterdrauburg, Hermagor, Ober-Trixen, Victring, Velden am Wörthersee, Tainach in Kärnten, Ebenthal. — In kaj naj rečemo k izzivajočemu početju nekega še precej mladega poštnega urada v Zgornji Podjuni, ki ima dvojezični pečat, nosi dvojezični uradni napis, pa v najnovjšem času razobesi pred svojo uradnico — v popolnoma slovenskem kraju — tablico, na kateri naznanja v edino nemškem jeziku svoje uradne ure?! — Danes resno opominjamo, naj se v doglednem času vse te, da rečemo milo, nerednosti odpravijo, ker Slovenci k temu ne moremo in ne smemo molčati!

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo izdelke Kolinke tovarne za kavine primesi v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Hodiše. (Nesreča.) V sredo, dne 11. t. m. se je eden prezgodaj upal na plešiško jezero z vozom. — Led še ni bil dovolj močan. Zato se mu je slabo godilo. Njegov lepi konj se mu je

z vozom vred udrl. — V nedeljo so ga cel popoldan iskali in hoteli vsaj voz dobiti; ali vse delo je bilo zastoj. Ljudje pazite!

Vaše prehlajenje

in hudi kašelj lečite brez odlašanja s Scottovo emulzijo. Že po porabi prvih škatlic se čuti olajšava, celo, če bi bilo prehlajenje ali kašelj že zastarano. — To razlaga izvrstna čistost in učinek sestavnih del ter posebni način Scottove priprave.

SCOTTOVA EMULZIJA

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnarja.

je veliko krepkejša nego navadno ribje olje.

Cena izvorni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Velikovec. (Predpustno veselico), ki se je Velikovčanom in okoliškim Slovencev že v prejšnjih letih tako priljubila, priredi društvo „Lipa“ tudi letos in sicer dne 29. januarja v „Narodnem domu“ v Velikovcu ob 4. uri popoldne. Na sporedu je šaljiv govor, ribji lov, nastop gostov iz Azije in Amerike, srečolov (tombola), tamburanje in prosta zabava. Vstopnina je za posamezne osebe po 60 v, za člane in obitelj pa po 50 v. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo. Dobitki za srečolov in darovi za veselico se naj blagovolijo pošiljati na naslov č. g. Jožefa Dobrovca, kanonika v Velikovcu. Kakor prejšnja leta, se hočemo tudi letos prav po domače kratkočasiti in razveseljovati. Društveni odbor bo oskrbel, da se bo veselica izvršila vsem v zadovoljnost. Zato pa pričakujemo tudi obilnega obiska.

Velikovec. (Živinski sejm zopet dovoljen.) Uradno se razglasa, da je živinska kuga na gobcih in parkljih v tukajšnji občini popolnoma ponehala in se raditega sme tukaj začeti od srede, dne 18. t. m. naprej zopet vsaktedenski živinski sejm vršiti.

Velikovec. (G. Almer.) V zadevi č. gosp. Almerja naj sledijo še sledeče podrobnosti. Od nemškega Volksrata je dobil g. Almer pismo, podpisano od dr. Maksa Burgerja, v katerem se g. Almerja prosi, da naj odgovori na štiri vprašanja, tičočna se znanega članka v „Freie Stimmen“, nemški Volksrat pa zato zagotavlja gosp. Almerja, da „se bodo zanj zavzeli pri svojem nemškem knezoškofu“. G. Almer je na to pismo tudi odgovoril. S tem je delovanje nemškega Volksrata jasno dokazano. Kaj pa v resnici vodilni nemškonacionalni krogi o Almerjevem prilagodjenju nemškemu Freisinnu mislijo, je značilna izjava dveh tukajšnjih nemških pravakov, ki sta, ko so svoječasnno po Velikovcu vabili na častni večer dne 28. julija m. l. na čast g. Almerju, da bi se mu dalo zadoščenje za napade v „Miru“, udeležbo odločno odklonila z utemeljevanjem „Pfaff bleibt Pfaff“. Tedaj, ako se kak duhoven liberalcem približa, ostane v obeh liberalcev še vedno „far“ in ga le toliko hvalijo, kolikor ga morejo izigrati zoper druge duhovne, da morejo po teh bolj občutljivo udarjati. Setev č. g. Almerja pa donša tudi že sad. G. župnik Treiber je dobil v odprtem zavitku doposlan izrezek iz „Tagespošte“, ki je članek „Fr. Stimmen“ skrajšan ponatisnila, s pridjanim sramotilnim pismom te vsebine: „Pfui! Ihr Pfaffen ist das christliche Nächstenliebe? Ihr Wölfe in Schafspelz. Möge Gott euch auch einmal gnädig sein.“ Poštni pečat tega pisma je zamazan. G. župnik pa radi tega nič ni žalosten, ker je prepričan, da tako divjanje nasprotnikov more le naši stvari koristiti. Gospodu Almerju pa kličemo: „Es thut mir in der Seele weh“, da ich dich in der Gesellschaft seh!“

Dobrlavas. (Občni zbor) našega društva se je dobro obnesel. Po pozdravu predsednikovem so podali posamezni odborniki svoja poročila. Tajnik je v svojem marljivo sestavljenem poročilu želel društvu, da bi napredovalo še dalje bolj in klical zborovalcem v spomin vsa zborovanja, ki jih je društvo v minolem letu priredilo. Blagajnik

je nato navedel dohodke in izdatke društva v preteklem letu. Dohodkov smo imeli (vštevši ostanek od lanskega leta v znesku 242 K 77 v) 511 K 86 v, izdatkov pa 443 K 86 v. Izdatki so bili letos zato višji od drugih let, ker smo letos postavili nov oder. Gotovina znaša torej 68 K. Tudi knjižničarjevo poročilo je bilo ugodno. Po govoru domačega g. kaplana o ljudskem štetju in o društveni organizaciji so dekleta priredila igro „Jezus nad petelinom in kes“, ki je vsem zelo ugajala. Istotako so tudi fantje z uprizoritvijo igre „Krčmar pri zvitem rogu“ svojo nalogo hvalevredno izvršili. Čast vsem in hvala njihovemu trudu! Dvorana je bila polna občinstva in se je zopet izkazala za premajhno. Prihodnje zborovanje priredimo na svečnico.

Dobrlavas. (Nov odbor) slov. kršč. izobr. društva, ki se je izvolil na zadnjem občnem zboru, sestoji iz teh-le članov: Predsednik Jakob Lužnik, podpredsednik Ulbing Tomaž, tajnika Martin Vastel in Florijan Riegel, blagajnika Kuchling Janez in Eržen Jožef, knjižničarja Miklav Janez in Škof Simon, pregledovalca računov Ilgovec Jožef in Sekol Jožef. Za knjižničarko se je izvolila Vastel Ana. Zdaj pa na delo vsi, da bo tudi v tem letu društvo plodonosno delovalo!

Št. Rupert pri Velikovecu. (Srebrno poroko) sta dne 11. t. m. tukaj obhajala tukajšnji rodojubni kmet in cerkveni ključar Jernej Cikulnik, pd. Höflar in njegova žena Klara, rojena Pistotnik. Vrlima zakonskima želimo, da doživita še zlato poroko.

Marija na Zili. (Raznoterosti.) V petek, 13. t. m., ob 1/2 2. uri je zasulo na Jezernici ob Beljaku v 7 metrov globokem studencu Janeza Brenerja, kopača studencev. Po napornem delu so ga izkopali izpod zemlje šele v nedeljo 15. t. m. opoldne, seveda mrtvega. Zapušča 5 nepreskrbljenih otrok. „Dneva (smrti) ne pove nobena pratka.“ — V letu 1910. smo imeli v naši župniji 34 rojenih, l. 1909. pa 51; 35 mrličev nasproti 31 v l. 1909.; 6 porok, l. 1909. pa 8. Letos imamo do 16. prosinca že 6 krstov, na srečo same zakonske, in 4 mrliča, katerih eden je bil star 76 let, drugi 70, tretji 67, četrti 51 let. — Zimo imamo zelo hudo. — Tekom tega leta dobi naša cerkev nove orgle za 4000 K. Izdelal jih bo g. Dornič v Radoljici. Nekaj sto kron nam sicer še manjka, a upamo, da še najdemo kaj blagih src, ki bodo prispevali v čast božjo.

Melviče. 15. t. m. smo imeli pri nas lepo cerkveno slovesnost. Naš vneti gospod provizor so ustanovili v naši župniji bratovščino presv. Srca Jezusovega in smo imenovani dan slovesno obhajali njen začetek. Ljudje so v prav obilnem številu prešli sv. zakramente. Slavnostni govor je imel č. o. Ladislav Jeglič iz Zabnic. Popoldne je bil blagoslovljen nov lep kip presv. Srca Jezusovega, ki je poseben kras naše cerkve. — Zvečer pa je priredilo naše izobraževalno društvo lepo igro „Dve materi“. Za to predstavo smo si postavili nov, prav prijazen oder, četudi je popolnoma preprost. Samo prostora je premalo za gledalce. Dvorana je bila namreč popolnoma natlačena. Igralke so izvrstno izvršile svoje vloge. Posebno sta pokazale svojo zmožnost gospodični hčerki Grafenauerjevi. Zlasti njun lep, krepek izraz nam je jako ugajal. Žanjice so bile tudi prav primerne. Veliko veselja je vzbudil naš „Jezušek“. Res, ni nam žal, da smo se udeležili tako lepe igre. Da bi le zopet kmalu kaj novega videli!

Žvabek. (Župan Steharnik †.) Ni še zaceljena rana, udarjena nam po smrti blagega gosp. Miheva, ni še ozelenel grob neustrašega g. Miklavča in zopet stojimo ob grobu za vse dobro vnetega župana g. Steharnika. Še le 42 let starrega je uničila vročinska bolezen. Težko ga pogrešamo, ker nam je v marsikaterem oziru nenadomestljiv. Veliko je po pravici upala občina še od njega, saj je bil previden in podjeten. — In kadar se je šlo za pravice slovenskega naroda, ni poznal strahu pred nikomur. — Pokopal je rajnega mil. g. prošt M. Randl, ki se je v tako ginljivih besedah poslavljaj od nepozabnega, da je ljudstvo glasno ihtelo. Domač moški zbor pa je spremljal v lepi pesmi njegovo dušo nad zvezde. — Ob grobu žaluje pet mladoletnih otrok in blaga žena, ki je s starejšim sinom priklenjena v isti boleznini že več tednov na bolniško postelj. — Vsegamogočni bodi hudo obiskani družini tolažnik! Ti pa, nepozabni nam Franc, spavaj sladko v hladnem grobu!

Sv. Lenart pri sedmih studencih. (Naša hranilnica in posojilnica) je imela preteklo leto skupnega prometa okoli 703.000 kron. Ob priliki likvidacije „Glavne posojilnice v Ljubljani“ trosijo nekateri ljudje tukaj vest, da je bil isti zavod „klerikalen“ in da „klerikalci“ ne znajo razpolagati z denarjem. Tem pravimo: 1. da je bila „Glavna posojilnica v Ljubljani“ pristen liberalni zavod, ne pa klerikalen; 2.

naj nam povedo, kateri „klerikalni“ — slovenski zavod še ni znal razpolagati z denarjem, da bi bil morda denar v nevarnosti? Če se torej takšne neumnosti govorijo iz nevednosti, naj jim te vrste služijo v poduk, da se ljudstvo ne bo po nepotrebnem vznemirjalo. Denar, ki je pri nas naložen, je popolnoma varen. — Kranjčevo posestvo v Radnivaši je kupil lesni trgovec gosp. Miha Popolari. Drva in les bi radi vozili iz gore, pa je skoraj premalo snega; neki voznik iz Ločila je zadnjič vozil drva z gore, a ko je privozil na dom, jih skoraj nič ni več imel na saneh. Kako je to prišlo? Uganka!

Šmihel pri Pliberku. (Zborovanje), ki ga je priredilo naše slov. kat. izobraževalno društvo dne 8. januarja, je bilo jako dobro obiskano, tako da je bila velika Šercarjeva dvorana natlačena polna. Z velikim zanimanjem so zborovalci sledili izvajanju č. g. Ivana Hornboka, ki je s kazanjem skioptičnih slik iz Svete dežele poročal o jeruzalemskem romanju. Prisrčna hvala mu zato! Nato sta sledili igri: „Marijin otrok“ in „Rdeči nosovi“, ki sta nam nudili mnogo podučnega in poštenega razvedrila ter vesele zabave. Občni zbor smo morali zaradi prekratkega časa preložiti na poznejši čas.

Grabštanj. (Ponemčevanje mladine.) Ker nemški šolski pouk naše otroke še premalo ponemčuri, našli so še druga sredstva, ki naj uče otroke „nemško misliti in čutiti“. Med drugimi se naši šolski mladini deli knjižica z naslovom „Jahrbüchlein für deutsche Jugend“, ki je naravnost prenapolnjena s ponemčevalnim duhom. Že naslov uvodne pesmi se glasi: „Otrok, bodi in ostani Nемец!“ Kar še sledi, nič ni drugega, kakor poveljevanje „nemškega naroda“, „nemškega Schulvereina“, nemške zvestobe“ itd. Edini stavek, ki ga bodo učenci čitali s koristjo, je: „Otrok, ne pozabi svojega materinega jezika!“ Ali mislite, da je mladina slepa, da ne bi opazila, kakšno gorostasno nasprotje tiči v zahtevi, da naj se slovenski otrok navdušuje za tuj nemški materni jezik? To se pravi mladino vzgojevati k neznačajnosti. Slovenski stariši, ne pustite nositi otrokom v svoje hiše z nemškimi barvami naslikane knjige! Prav sta naredila ona dva, ki sta take knjižice vrgla eden med smeti, drugi pa v peč. Živel! nasledniki!

Tolstivrh-Guštanj. Priprave za nedeljsko veselico so v najživahnejšem teku, Guštanski pevci se pridno vadijo pod vodstvom g. Dolinška. Slovenjegraški pevski zbor bo zapel pod vodstvom g. Koržeta med drugimi tudi sledeče: „Slovan na dan“, „Narodne pesmi“, „V boj“, „Osehli cvet“, „Slanca“. Talstovrški diletantje pripravljajo veliki „špas“ in gpč. Krista Močivnik nam bo deklamiral Gregorčičevo „Domovini“. Prevaljski tamburaši že vglasujejo strune, zato pa v nedeljo vse v Tolstivrh!

Goriče. (Pogreb.) V nedeljo 15. t. m. položili smo k večnemu počitku g. I. Wiegele, p. d. Nemca, v 28. letu njegovega življenja. Novega leta dan je bil še pri službi božji, na praznik sv. Treh kraljev se je pustil na zdravnikov nasvet prepeljati v beljaško bolnišnico, odkoder se ni več vrnil živ. Rajnega so kinčale vse lastnosti skrbnega, marljivega in jako delavnega gospodarja, dobrega sina, ljubeznivega soproga, očeta in brata ter krepkega in neustrašnega zagovornika svojega odločnega slovenskonarodnega prepričanja. Izredno veliko število ljudstva vseh slojev od blizu in od daleč, ki ga je spremilo na njegovem zadnjem potu, neštete solze, katere je točilo sleherno oko, pretresujoče ihtenje žalujočih src, izborni tolažilni nagovor dušnega pastirja, mila nagrobnica domačih cerkvenih pevcev, blago sviranje žalostink loške godbe in krasni venec bekštanskih Slovencev, so dokazi, da je bil rajni vobče priljubljen in spoštovan. To naj bo prizadetim sorodnikom, posebno materi, mladi ženi in sestri v tolažbo. Vsem naše sožalje! Bog mu bodi milostljiv, slovenska zemlja mu bodi lahka!

Društveno gibanje.

Žitaravas. Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo „Trta“ priredi v nedeljo, dne 22. t. m., popoldne svoj IV. redni občni zbor v „Društvenem domu“ v Žitarivasi. Začetek ob pol 3. uri popoldne. Po zborovanju uprizorijo dekleta igro „Dve materi“. Vstopnina udom 10 vinarjev, za nunde stojišče 20 vin., sedeži 30 vin. K najobilnejši udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva

odbor.

Slovensko kršč. soc. delavsko društvo ima svoje mesečno zborovanje v soboto, 21. januarja, ob 8. uri zvečer v mali dvorani hotela Trabesinger. Vsi celovski in okoliški Slovenci so prijazon vabljeni!

Odbor.

Guštanj-Tolstivrh. V nedeljo, dne 22. t. m., se vrši v gostilni tolstovrške slatine v Tolstem

vrhu veselica z gledališko predstavo „Trije tički“ s petjem, govori itd. Pred. med in po predstavi bodo udarjali vrli prevaljski tamburaši. Sliši se, da bo domač guštanski pevski zbor imel priliko tekmovati s pevskim zborom iz Slov. Gradca. V nedeljo, dne 22. januarja vse v Tolsti vrh! Začetek ob pol 3. uri popoldne.

Vogrče. V nedeljo, dne 29. januarja, priredi podružnica slov. šolskega prustva popoldne ob 3. uri pri „Hamru“ svoj letni občni zbor. Ndje in somišljeniki, pridite pridite polnoštevilno! Vabi

odbor.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je le ena, posnemkov pa je več! Zato pozor! Zahtevajte in jemljite samo izvirne zavoje

z imenom

Kathreiner

Književnost.

Važna knjiga. V c. kr. zalogi učnih knjig na Dunaju I. Schwarzenbergstr. 5, izide v kratkem knjiga: Dr. Leo Schedlbauer, Handbuch der Reichsgesetze und der Ministerialverordnungen über das Volksschulwesen, ki obsega ne samo šolske postave, ampak vse dosedaj izišle odloke naučnega ministrstva, državnega, upravnega in najvišjega sodišča. Kdor se obveže kot naročnik, dobi knjigo do 1. febr. t. l. v dveh zvezkih po 7 K (vezano 10 K). Po 1. februarju se oddaja knjiga samo po tržni ceni. Ker je knjiga velevažna, opozarjamo na njo zlasti gg. katehete in učitelje.

Kaj je novega po svetu.

Jadranska banka v Trstu. Kakor smo že poročali, povišuje Jadranska banka delniško glavnico od K 4.000.000— na K 6.000.000—. Opozarjamo, da se je ravnokar pričela tozadevna subskripcija, za katero konča rok dne 15. februarja t. l. Natančni pogoji nove emisije so navedeni v današnjem inseratu, katerega priporočamo pozornosti naših kapitalistiških krogov.

Največje uspehe izmed vseh zdravil zoper bolan želodec ali njegove posledice so brez dvoma dosegle splošno po imenu marijacejske želodčne kapljice znane in priljubljene Bradyjeve želodčne kapljice, prej marijacejske želodčne kapljice imenovane, ki izbornu učinkujejo pri vseh želodčnih bolestitih, kakor če ne diši jed, zaprtju, tiščanju, brezspalnosti, glavobolu. 6 steklenic za K 5 ali 3 podvojne steklenice za K 4-50 pošilja franko izdelovatelj C. Bradyjeva lekarna „Zum König von Ungarn“, Dunaj I., Fleischmarkt.

Lovski ples. Namen tega plesa je združiti slovenske lovce in njih prijatelje ob zaključku lovske sezije v zabavni družbi. Saj je to prva prireditev slovenskih lovcev v slovenski metropoli, ki strme za tem, da pridobi lovstvo čimveč simpatij tudi širšega občinstva, osobito pa, da se omogoči stik slovenskih lovcev. To misel bode slavno občinstvo gotovo v veseljem pozdravilo in sprejelo, saj je že številen obisk lovske razstave pričal o živem zanimanju te starodavne tradicije in da ve razumevati ter ceniti pomen lovstva. Poskrbelo se bode, da bo imela ta veselica značaj prave lovske zabave, ki naj bi nudila posetnikom neprisiljeno radost v lovske okrašenih dvoranah. Nahajali se bodemo sredi zelenega gaja na prostrani poljani, lovske rogovi pa bodo vabili k plesu in ob poskočni godbi bodo rajali veseli pari ob zvokih mamljivih valčkov. V lov-

skih kočah pa se bodo nudila krepčila utrujenim plesalcem, da dvignejo njih telesno svežost in razpoloženje ob dobri postrežbi vrlih oskrbnic. Odbor si bode prizadeval, prirediti veselico kolikor mogoče zabavno in nadejati se je, da bode slavno občinstvo prizadevanje slovenskega lovskega društva uvaževalo in se odzvalo z mnogobrojnim posetom dne 1. svečana 1911 v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Drugod in pri nas. V Pulju so se godile pri ljudskem štetju enake reči kakor pri nas na Koroškem, pa še niti ne tako hude kakor pri celovškem magistratu, kjer dan za dnem kličejo slovenske stranke, ki so dale upisati slovenski občevalni jezik, in jih hočejo po vsej sili narediti za Nemce. Neko Slovenko na primer, ki ne zna niti besedice nemški, so hoteli „popraviti v Nemko“ z utemeljevanjem, češ da se bo že še naučila nemški. Zaradi nerednosti v Pulju so se pritožili tamošnji slovenski politiki in tržiško namestništvo je ljudsko štetje ustavilo. Koroška deželna vlada pa pusti še nadalje magistrat celovški uganjati, kar hoče, in je na pritožbe političnega društva ustavila namesto nerednosti pri ljudskem štetju le politično društvo!

Senzacionalno publikacijo ima na uvodnem mestu ravnokar izišli katalog časopisov 1911 od avstrijskega anončnega urada M. Duker-ovi nasledniki (Dunaj I., Wollzeile 9). Nj. ekscelencija g. sekcijski načelnik dr. Viktor Mataja je dovolil imejteljem tvrdeke Maks Angenfeld in Emerih Lessner, da je smel objaviti katalog časnikov njegov sloveči govor „Reklama v trgovinskem življenju“ na uvodnem mestu. Članek daje smer in je vzbudil v obrtnem in trgovskem krogu veliko zanimanje. Katalog sam je prav zanesljiv in pregleden voditelj glede dnevnikov in periodičnih listov celega sveta, važno za vsakega trgovca.

Tržne cene v Celovcu

12. prosinca 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litrov (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	17	50	18	96
Rž	—	—	—	—
Ječmen	—	—	17	13
Ajda	—	—	17	60
Oves	—	—	—	6
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	57
Turščica	15	45	16	8
Leča	—	—	—	99
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	44
Deteljno seme	—	—	—	3
Seno, sladko	6	—	8	—
„ kisló	4	—	6	—
Slama	4	—	4	80
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje) . . . . . 1 kg	3	—	3	20
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	20	2	40
„ „ surova, 1 „	1	90	2	—
Svinjska mast . . . . . 1 „	2	20	2	30
Jajca, 1 par	—	24	—	26
Piščeta, 1 „	2	40	2	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	8	—	10	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	3	60
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	—

Živina	Počrez	100 kilogramov			Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana		
	od	do	od	do	od	do
v kronah						
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—
Junci	320	—	—	—	—	1
Krave	260	524	—	—	—	36
Telice	—	—	—	—	—	14
Svinje, pitane	—	—	—	140	146	96
Praseta, plemena	14	54	—	—	—	88
Ovce	—	—	—	—	—	92

Nočemo imeti bolečin v glavi, v križu, zobobol, trganje po udih, bodljave, revmatičnih bolečin v hrbtu in mišicah. Mi rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Dvanajsterica za poskušnjo stane samo 5 kron franko. Zeloce okrepujejo, prebavo pospešujejo, tek vzbujajo, krč olajšujejo, zapeko odstranjujejo Fellerjeve odvajalne rabarbarokroglice z znamko „Elza-kroglice“. 6 škatel franko 4-krone. Razpošilja E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Sam si je pel pri pogrebu. Vsekako je nenavaden dogodek, da mrtvec pri pogrebu sam sebi poje. No, to čudo so doživeli prijatelji in znanci umrlega italijanskega črevljarja Pietra Ficco-a v Washingtonu. Bil je za žive dni strasten ljubitelj glasbe ter je imel sam krasen glas. S prvim svojim prihrankom si je kupil gramofon. Pustil si je tudi napraviti gramofonske plošče lastnih pesmi. Ker je spoznal, da mu ob smrti ne bodo mogli peti pevci, kakor je to navada v njegovi domovini, je odredil v oporoki, da mu mora pri pogrebu igrati gramofon. In res, ko so spuščali krsto s pokojnikom v grob, začul se je iz gramofona pokojnikov glas, s kojim je pel „Ave Maria“ od Gounoda in serenado. Gramofon in 72 plošč, ki jih je zapustil Pietro Ficco, bodo poslali v Italijo njegovi materi.

Padavica. V listih se slednji čas množijo poročila o izumitvah na polju praktičnega zdravilstva. Še vedno se govori o izumitvi krvnega seruma, in že se je zdravniška izumljivost polastila dosedaj precej zanemarjenega polja o ozdravljenju padavice. — Glavna zasluga v tej zadevi gre znanemu zdravniku specialistu dr. Aleksandru Szabó, ki se mu je po dolgoletnem raziskovanju posrečilo svoj način zdravljenja tako izpopolniti, da doseže pri zdravljenju hude padavice neverjetne spehe. Natančne odgovore na vprašanja bolnikov ali njihovih domačih odgovarja ordinacijski zavod (Budimpešta V., Grosse Kronengasse 18).

Iz beračice milijonarka. V Londonu je umrla Lady Meux, ki je bila pred 50 leti silno

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubert-čevko, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju in colnine pristo izdelovalec gamsovih brad

Fenichel, Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/VII.

Mnogo priznalnih pisem.

revna. Hodila je po mestu vsa razcapana kot mlada beračica. Imela je pa krasen glas. Nekdo, ki je občudoval njen zvonek glas, jo je vzel za svojo in vzgojil v umetno pevko, ki je za 5 let zaslovela v Londonu kot najboljša gledališka pevka. Poročil jo je neki milijonar, ki je imel letnih dohodkov skoro dva milijona. Po njegovi smrti se ni zopet omožila, dasiravno še mlada, ampak je posvetila svoje življenje revežem.

Smešnice.

Iz šole. Katehet: „Jakec, povej mi, kako se je imenoval prvi človek?“

Jakec: „Adam.“

Katehet: „In prva žena?“

Jakec po daljšem premišljevanju: „Adamija.“

Loterijske številke 14. januarja 1911:

Linc 18 82 64 83 6

Trst 60 28 70 26 57

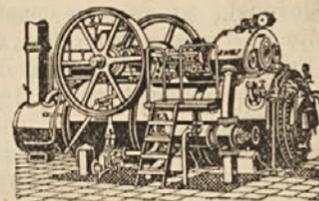
Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF

Magdeburg - Buckau,

Podružnica Dunaj, III., Heumarkt 21.

Patentni

vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljanjem.

Izvirna sestava Wolf . . . . . 10—800 HP

Najbolj dovršeni in gospodarski stroji

za industrijo in poljedelstvo.

Vseh izdelkov nad 720.000 HP.

Vabilo

na

občni zbor

Modestovega društva

dne 26. januarja, ob 1/2 11. uri predpoldne, v dvorani „Katoliškega rokodelskega društva“ v Celovcu.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Računsko poročilo.
3. Volitev novega odbora.
4. Predlogi.

Posebni vabil se ne bo pošiljalo.

Načelstvo.

Vabilo.

Hranilnice in posojilnice v Zilski Bistrici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj

redni občni zbor

na Svečnico, dne 2. februarja t. l., ob 3. uri [popoldne, pri Prontu v Zilski Bistrici

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o izvršeni reviziji.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopanih zadostno število glavnih deležev, se bo eno uro pozneje brezpogojno sklevalo.

Kepolnoštevilni udeležbi vabi vse zadržnike

načelstvo.

Vabilo

na

= občni zbor =

katerega bo imela

Bekštanjska posojilnica v Ločah

na Svečnico, 2. februarja, popoldne ob 3. uri pri Pložu v Ločah

po naslednjem redu:

1. Poročilo o delovanju posojilnice v pretečenem letu in odobrenje letnega računskega zaključka.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Razni nasveti.

Vabi vse zadržnike

ravnateljstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Sv. Lenart pri sedmih studencih,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

dne 2. februarja 1911, v gotilni pri „Majarču“ v Št. Lenartu, ob pol 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju in odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Poživljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov in za olepšanje polti je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenebrdbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Dianafrancosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3r.**

V. emisija delnic JADRANSKE BANKE v Trstu.

Vabilo na subskripcijo.

V preteklem letu je izvršil upravni svet Jadranske banke v Trstu le deloma sklep občnega zbora z dne 14. marca 1909 s tem, da je izdal 2500 delnic à K 400.—, to je K 1.000.000.— nom. in povišal na ta način delniško glavnico našega zavoda na K 4.000.000.—. Tozadevna subskripcija je imela tak uspeh, da ni bilo niti mogoče zadovoljiti vseh subskribentov.

Razvoj poslov Jadranske banke v preteklem letu je napotil upravni svet, da je sklenil v seji dne 28. decembra 1910, povišati v smislu pooblaščenja navedenega občnega zbora delniško glavnico za nadaljna dva milijona kron in izdati v to svrhu

5000 delnic à K 400.—, t. j. K 2.000.000.— nom.

po nižje navedenih pogojih.

Z izvršitvijo tega sklepa se bo povišala delniška glavnica našega zavoda na **K 6.000.000.—**, tako, da bo postala Jadranska banka največji avstrijski jugoslovanski bančni zavod. Bilančni uspeh preteklega leta odgovarja percentualno uspehom prejšnjih let, vključno temu, da je bil četrti milijon šele od 1. junija 1910 zavodu na razpolago. Zato namerava upravni svet predlagati občenemu zboru izplačanje zopet iste, t. j. 6%—ne dividende za preteklo leto in dotirati z večjim zneskom rezervne fonde, kateri bi se na ta način, upoštevaje ažijske nove emisije, kmalu podvojili. Tudi ni izključeno, da bo občni zbor z ozirom na bilančni rezultat zahteval povišanje dividende. V zadnji seji upravnega sveta se je sklenilo tudi, zahtevati od vlade dovoljenje za nadaljno povišanje delniške glavnice do zneska K 12.000.000.— in spremeniti v tem smislu pravila Jadranske banke.

Za V. emisijo delnic Jadranske banke v Trstu veljajo sledeči pogoji:

a) **imejtelji delnic prejšnjih emisij** imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so upravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 2 delnic 1 delnico nove emisije **po kurzu K 425.— za delnico;**

b) **delnice, katere eventualno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo**, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, **po kurzu K 445.— za delnico.**

Prijave za nove delnice se sprejemajo do 15. februarja 1911 in je treba vplačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 200.— kot prvi obrok in ob enem kavcijo, **ostanek pa** — upoštevaje svoječasno položeno kavcijo — **po repartitiji delnic**, katere izid se vsakemu subskribentunaznani **najpozneje do 15. marca 1911.**

Nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1911 in zato morajo se vplačati 5%—ne obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dneva izplačila. Od vplačanega prvega obroka, oziroma kavcije odobri banka subskribentom tudi 5%—ne obresti. Subskribentom je dovoljeno vplačati takoj pri subskripciji celi znesek podpisanih delnic.

Kurzni dobiček (ažijo) pripade kakor že zgoraj omenjeno, po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije, **rezervnemu zakladu banke.**

Upravni svet je določil za V. emisijo delnic skoraj isti kurz, kakor je veljal za IV. emisijo z namenom, da bi omogočil subskribentom, na katerih prijave se s. č. ni mogel ozirati, nabavo delnic pod ugodnimi pogoji in bi pridobil Jadranski banki z določenjem nizkega kurza nadaljne interese.

Prijave na nove delnice se sprejemajo:

V TRSTU: pri blagajni banke.

V OPATIJI: pri blagajni banke.

V DUBROVNIKU: pri Hrvatski vjeresijski banki in njenih podružnicah v Šibeniku, Zadru in Spljetu, in pri Dubrovački trgovački banki.

NA DUNAJU: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijski banki

V LJUBLJANI: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Celovcu, Spljetu, Sarajevu in Gorioi, in pri Trgovsko-obrtni banki.

V PRAGI: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijski banki.

V SPLJETU: pri Prvi pučki dalmatinski banki.

V SUŠAKU: pri Banki i štedionici za Primorje in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

V ZAGREBU: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah v Varaždinu, Osjeku, Vel. Gorici, Sisku, Virovitici, Cerkvenici, Reki, Zemunu, Belovaru, Delnicah in Kraljeviici.

Pri navedenih subskripcijskih mestih morajo se tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Upravni svet Jadranske banke v Trstu.

Opomba: Jadranska banka pošlje vsakemu interesentu na zahtevo položnice avstrijske ali ogrske poštne hranilnice, tako, da more slediti pošiljatev denarja brez vseh stroškov za subskribenta.

V svrhu izvršitve opcijske pravice zadostuje predložiti samo plašče delnic (delnice brez kuponskih pol.)

Listnica uredništva.

Hodiše: Hvala za informacijo! Sicer pa menim, da je zadevo bolje urediti brez javnosti, le če bi drugače ne šlo, potem storimo to v listu! Zdrav!

Možica. Prosimo nujno k dopisu imen in natančnih podatkov, kako se je godilo in kaj veste še sicer o zadevi!

Št. Peter na Vašnjah in Podlisno. Od obeh strani smo prejeli izjave in je bolje, da ne pridejo v javnost.

Vidi se, da je zadeva privatnega značaja in zato je bolje, da se poravnava izvrši osebno, ne v listu. Izjavljamo le, da uredništvo žal ni bilo informirano, koga se je dopis tičal, da je narodna značajnost izstopivših dveh nad vsakim dvomom in potrjuje, da nam dopisa ni poslal g. A. Melišnik. Vsem pozdrav!

A. S. v Št. L. Sem prejel. Pritoži se naravnost na ministrstvo! Bog!

Darovi.

Za „**ML. kn.**“ so dosedaj darovali sledeči preč. gg. mladinojubi: V. Kraut 5 K, Ant. Pelnař 3, J. Hornbök 5,

J. Lubej 1, Iv. Hribar 5, J. Knaflič 5, J. Kindlman 5, Fr. Premru 10, Št. Singer 5, Jos. Vintar 5, V. Schittelkopf 5, Iv. Nagl 2, Fr. Šenk 5, Ferd. Lavrinc 2, Fr. Mikl 10, Jos. Peterman 10, P. L. Jeglič 10, J. Wieser 5, J. Kukačka 2, M. Wedenik 1, A. Sturm 5, Ant. Kaplan 5, Lad. Kaufmann 3, Sim. Greiner 10, Henrik Smažik 3, Simon Čemer 2, Fr. Havliček 5, M. Krejčič 5 K. Iskrena hvala! Prosimo prav lepo tudi ostale č. gospe in slov. mladinojube, da nas podpirajo, saj prinašajo ravno te kronice tako bogate obresti.

VII. izkaz darov za „S. D. D.“ Neimenovan duhovnik iz Celovca 50 K (kot prvo polovico). Č. g. Jurij Šenk (Makek) Jezersko 3 K. Č. g. urednik Smodej 10 K. Č. g. Simon Greiner Št. Jakob ob cesti 10 K. Č. g. Štefan Bayer Grabštanj 2 K. Č. g. Alojzij Hutter, Korte 5 K. Vlč. gg. neimenovani duhovniki iz Celovca 2000 K. — Vsem bodi izrečena tukaj javna zahvala! Prosimo pa še nadaljnih darov; sedaj pride skrb za notranjo opravilo. Naj bi se vse slovenske posojilnice na Koroškem ob sklepu svojih računov spomnile z malim doneskom tudi „S. D. D.“!

Darovi za „Društveni dom“ v Žitarivasi: Jezernik Ivan, Žitaravas, II. dar 1 K, Kuster Filip, Proboj 1 K,

Volavčnik Vid, Proboj, 1 K, Kajžee Tomaž, Malčape, II. dar 2 K, Ožmalc Karl, Malčape, 3 K, Ožmalc Anton, Malčape, 5 K, Plantev Jernej, Dule, 9 K, Kovač Apolonija, Mlinče, 2 K, Bajcar Matevž, Rikarjavas, 1 K, iz nabiralnika v „Društvenem domu“ 2 K. Lepa hvala! Živeli nasledniki! Ko se zahvalujemo omenjenim dobrotnikom, prosimo pomoči še nadalje, ker je naš „Društveni dom“ edino zavetišče, ki ga imamo rodoljubni Slovenci v Žitarivasi. Ker pa sedanje poslopje ne zadostuje vsem potrebam, začeli smo s pripravami za prezidavo doma, kateri naj bo v čast in ponos Slovencev in v jezo in strah nemčurjev. Darove sprejema: K. s. izobraževalno društvo „Trta“ v Žitarivasi, p. Miklavc, Koroško.

Kupujte vžigalice v korist obmejnih Slovencev!

Naslov: „Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

Živino varovati pred boleznimi je lažje
kakor bolno živino ozdravljati. Priporočamo

Mastin

dosedaj edino varstveno sredstvo pri pitanju, prirejeno po
doktorju pl. Trnkoczy. Se dobiva pri vsakem trgovcu.

Vse želodčne nadloge

so nasledki
slabega prebavljanja.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli
skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljanje pospešujoče
in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani
znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zopre-
nega zaprtja, na pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvorive
kislin ter krče je **dr. Rose balzam za že-
lodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.**

SVARILO! Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA: LOKARNA

B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvornega
dobavitelja,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vagal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpo-
šiljati K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.80 velika
steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za K 8.— štiri ve-
like steklenice, za K 22.— 14 velikih steklenic poštne prosto
na vse postaje avstro-ogrške monarhije.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta št. 14

priporoča svojo trgovino s **špecerijskim blagom ter de-
željnimi pridelki** kakor svojo bogato sortirano zalogo z naj-
boljšim blagom in z najtočnejšo postrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano
posebno fino kadijo, francoski stenji itd.
olje za večno luč, Naročila se tudi sprejemajo v Pav-
ličevi ulici št. 7.

Louske puške

vseh sestav, priznano
delo prve vrste, z
najboljšim strelnim
učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Sprejemem takoj

pridnega mizarskega učenca.

Lovro Mačič, mizar v Prevaljah, Koroško.

Kupujte narodni kolek!

CROATIA

Zavarovalna družba

u ZAGREBU.

Ustanovljena leta 1884.

Centrala:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal Marovske
in Preradovićeve ulice.

Glavna zastopstva:

Osijek, Reka, Sarajevo, Novisad, Ljubljana.

Podružnica: Trst, Corso štev. 1. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje:

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru:

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.)
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znašalo je leta 1909 . . . . . K 2,116.216.86

Od tega temeljna glavnica . . . . . „ 800.000.—

Letni dohodek premije s pristojbinami . . . . . „ 1,117.856.03

Izplačane škode . . . . . „ 3,923.163.48

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica „Croatiae“ Trst, Corso št. 1., I. nadstr.,

odnosno: Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (turška Kmet & Slivar).

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikovaška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sediš na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko
družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

Kovaškega učenca

sprejme takoj

Ferdinand Pičko,

kovaški mojster v Pliberku (Koroško).

Kmetija

v bližini Vrbskega jezera, v Škofičah ob jezeru
se proda po ceni, obsega 17 do 18 oralov njiv
in travnikov, blizu ležeč gozd, arondirano, po-
slopja novo in priročno zidana, posebna hišica itd.
Dopise in ponudbe na upravnishvo „Mira“ št. 2.

Tovarna poljedelskih strojev C. PROSCH, Celovec

Ustanovljena 1875

Odlikovana z zlat. in sreb. kolajnami

priporoča po **brezkonkurenčnih nizkih cenah svoje izdelke**: gepeljne, patentovane mlatilnice in rezalnice
za ročni obrat in na silo, nože za repo, parnice krmil, čistilne mline, sesalke za gnojnico, cirkularne žage, črne in
cinkovane vodovodne cevi.

Specialiteta

stalni in vozni,
na vse konjske sile.

Bencin-motorji

počasno tekoči.

Specialiteta

popolna obratna sigurnost.
Preprosto oskrbovanje.

Hidravlične in vodovodne naprave.

Poprave in spremembe vseh poljedelskih strojev točno in poceni.

Transmisijska vratila, vodovodne in druge transmisijske naprave.

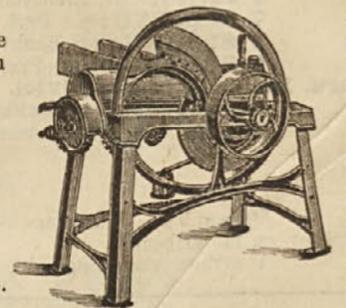
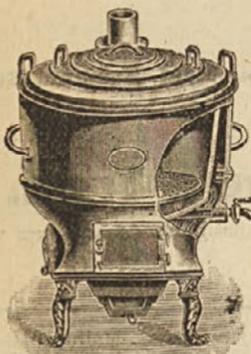
Lastna inženerska pisarna.

Inženerski poseti in prospekti brezplačno.

Zamenjava starih strojev po najvišjih cenah.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko na vse kraje.

Zastopstva v vseh večjih krajih Koroške.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni fond K 450.000.

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje

srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu,
Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek
300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom.
Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanji na
leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.